

Τα πήραμε τα Γιάννενα, μάτια πολλά το λένε όπου γελούν και κλαίνε!

Η είσοδος των Ελληνικού Στρατού στα Γιάννενα

Εκατό χρόνια από την απελευθέρωση της πρωτεύουσας της Ηπείρου! Το σχέδιο του Στρατού και το μεγάλο εθνικό πανηγύρι

Γράφει ο
ΕΠΕΥΘΕΡΙΟΣ Γ. ΣΚΙΑΔΑΣ
elskiadas@dimokratianews.gr

Iωας ποτέ άλλοτε δεν υμνήθηκαν τόσο οι απρόμπτοι εύζωνες όσο στις 22 Φεβρουαρίου 1913, όταν δεκάδες χιλιάδες άνθρωποι κατέκλυσαν το Σύνταγμα και τους γύρω δρόμους χορεύοντας και τραγουδώντας: «Τα πήραμε τα Γιάννενα, μάτια πολλά το λένε / όπου γελούν και κλαίνε!» Η είδοπον ότι την προηγουμένη είχε αλωθεί η πρωτεύουσα της Ηπείρου από τον Ελληνικό Στρατό δεν άφησε κανέναν ασυγκίνητο. Τσαρούχια, φεσάκια, φουστανέλες, κάπες, καπέλα και εφημερίδες πετάγονταν στον αέρα, ο ένας αγκάλιαζε τον άλλον, ενώ ο τόπος πλημμύρισε από λάβαρα και σημαίες. Μαθητές είχαν εγκαταλείψει τα σχολεία τους και είχαν έρθει να συμμετάσχουν στο μεγάλο πανηγύρι. Τα εργοστάσια διέκοψαν τη λειτουργία τους και οι εργάτες βγήκαν στους δρόμους κρατώντας φωτογραφίες του βασιλιά Κωνσταντίνου. Ενας Ηπειρώτης, ιδιοκτήτης μικροκαταστήματος στην οδό Αδριανού, σε στιγμή παροξυσμού και υπέρτατης χαράς έβαλε φωτιά στο μαγαζάκι του φωνάζοντας «όλα στάχτη». Στον ίδιο δρόμο μια αδέσποτη σφαίρα βρήκε τον άπυχο Αθηναϊκό Μιλιτάριο Καραμολέγκο. Ποτέ δεν βρέθηκε ο δράστης, αφού οι διαδηλωτές τον άρπαξαν από τα χέρια του χωροφύλακα για να συνεχίσουν το πανηγύρι τους. Στο Κολωνάκι τραυματίστηκε μια γυναίκα. Στα νοοοκομεία οι δεκάδες τραυματίες ξεπούσαν σε κλάματα. Η ίδια εικόνα στον Πειραιά και σε όλη την Ελλάδα.

«Η ΚΑΤΑΛΗΨΙΣ των Ιωαννίνων υπό του 1/38 Συντάγματος Ευζώνων την εσπέραν της 21ης Φεβρουαρίου 1913 είναι πολεμικόν κατόρθωμα εξ εκείνων ότινα σπανίως αναφέρονται εις την Παγκόσμιον Στρατιωτικήν Ιστορίαν». Αυτό αναφέρει στα απομνημονεύματά του ο αντιστράτηγος Θεόδωρος Πάγκαλος, δίνοντας το μέγεθος της ελληνικής επιτυχίας. Από τον Ιανουάριο του 1913, οπότε ο διάδοχος Κωνσταντίνος είχε αναλάβει τη διοίκηση του Στρατού, είχε συνειδητοποιήσει ότι η νίκη στο Μπιζάνι θα αποτελούσε το κλειδί για την απελευθέρωση των Ιωαννίνων, καθώς και ολόκληρης της ευρύτερης περιοχής της Ηπείρου. Το σχέδιο της επιθεσης ήταν σχετικά ριψοκίνδυνο. Προέβλεπε την ευρεία κύκλωση από δυτικά της οχυρωμένης τοποθεσίας και την άμεση κατάληψη των Ιωαννίνων. Ταυτόχρονα, θα γίνονταν επιθέσεις στον κεντρικό και τον ανατολικό τομέα του μετώπου, με σκοπό την παραπλάνηση του εχθρού και την καθίλωση των τουρκικών δυνάμεων.

Το ελληνικό Στρατηγείο χρησιμοποίησε ακόμη ένα τέχνασμα: Διέδιδε ότι επρόκειτο να αποβιβαστεί μια ελληνική μεραρχία στους Αγίους Σαράντα. Αυτή η ψευτική πληροφορία είχε ως αποτέλεσμα, όπως αποδείχτηκε εκ των υστέρων, να παραπλανήσει το τουρκικό στράτευμα, το οποίο περίμενε την ελληνική μεραρχία ακινητοποιημένο στο Δέλβινο, με αποτέλεσμα να μη συντρέξει στον αγώνα των Ιωαννίνων. Ήδη προτού αρχίσουν οι προπαρασκευές για την επίθεση ο Κωνσταντίνος απήγγινε στον Εσάτ Πασά προσωπική επιστολή, με την οποία τον εξόρκιζε «εν ονόματι της ανθρωπότητας και του πολιτισμού και προς πρόληψη ματαίας επί πλέον αιματοχυσίας» να παραδώσει τα Ιωάννινα. Ο Εσάτ απάντησε στις 19 Ιανουαρίου αρνούμενος να παραδώσει την πόλη και έτσι το ελληνικό Γενικό Στρατηγείο συνέχισε με έντονο ρυθμό την προπαρασκευή της μεγάλης επιθέσεως.

Ο φόβος των Τούρκων

Στις 19 Φεβρουαρίου τέθηκε σε εφαρμογή το σχέδιο παραπλάνησης, με βολές Πυροβολικού και επιθέσεις μονάδων Πεζικού από το Α' Τμήμα της Ελληνικής Στρατιάς, στον τομέα Μπιζάνι - Κουτσελί - Καστρίτσα. Το Β' Τμήμα της Στρατιάς συγκεντρώθηκε με μυστικότητα απέναντι από τον τομέα Μαγνολιάσσα - Αγιος Νικόλαος - Τοούκα. Με το πρώτο φως της επόμενης μέρας το Β' Τμήμα Στρατιάς εξαπέλυσε αιφνιδιαστική επίθεση με ιδιαίτερη σφοδρότητα. Με μια τολμηρή και βαθιά εισοχώρωση στον δυτικό τομέα των επιχειρήσεων, το 1ο Σύνταγμα Ευζώνων, μαζί με το 9ο Τάγμα υπό τον ταγματάρχη Ιωάννη Βελισσάριο, κατάφερε να φτάσει στις παρυφές των Ιωαννίνων, στον Αγιο Ιωάννη. Οι τουρκικές δυνάμεις βρίσκονταν υπό κατάρρευση καθώς τα οχυρά τους, και κυρίως του δυτικού μετώπου, καταλαμβάνονταν το ένα μετά το άλλο από τους Ελληνες. Ο τουρκικός στρατός άρχισε να φεύγει προς τα Ιωάννινα, ενώ οι Ελληνες τον ακολουθούσαν καταπόδας.

Η είδοπον ότι ο Ελληνικός Στρατός έφτασε έξω από τα Ιωάννινα καθιστούσε αδύνατη την υποχώρωση των Τούρκων και ταυτόχρονα δημιούργησε πανικό στη διοίκηση του τουρκικού στρατού που ήταν εγκατεστημένη στην πόλη. Οι εύζωνες είχαν φροντίσει να καταστρέψουν τα τηλεφωνικά δίκτυα, διακόπτοντας έτσι την επικοινωνία της τουρκικής διοίκησης με τον στρατό της και αφήνοντας ουσιαστικά το Μπιζάνι αποκομμένο και απομονωμένο. Με αυτές τις συνθήκες, τη νύχτα της 19ης προς την 20ή Φεβρουαρίου, ο Εσάτ Πασάς, ευρισκόμενος μπροστά σε μια τέτοια πανωλεθρία, συναντήθηκε με τον μπροπολίτη Γερβάσιο και με

Το μέτωπο της Ηπείρου (μεγάλη φωτό). Δεξιά: Από τις προετοιμασίες για την υπόδοχη των διαδόχων του θρόνου Κωνσταντίνου. Πάνω: Γκραβούρα με την παράδοση των ξίφων του Εσάτ Πασά στον αρχιστράτηγο Κωνσταντίνο την 21η Φεβρουαρίου 1913. Κάτω: Από τις προχθεσινές εκδηλώσεις για την επέτειο της απελευθέρωσης, παρουσία των Προεδρών της Αιγαίου Κάρολου Παπούλα

τους προξένους της Αυστροουγγαρίας, της Γαλλίας, της Ρωσίας και της Ρουμανίας και τους ζήτησε να μεσολαβήσουν για την παράδοση των Ιωαννίνων.

Πράγματι ο διάδοχος όρισε ως αντιπροσώπους του τους λοχαγούς του επιτελείου του Ι. Μεταξά και Ξ. Στρατηγό, οι οποίοι συναντήθηκαν με τον Βεχάπ Βένη για να υπογράψουν το πρωτόκολλο παραδόσεως στους Ελληνες: «Μεταξύ των υπογεγραμμένων Λοχαγού Μεταξά και Λοχαγού Στρατηγού, πληρεξουσίων της Α.Β.Υ. του Αρχιστρατήγου του Ελληνικού Στρατού Μακεδονίας και Ηπείρου και του Βεχάπ Βένη, Αντρού του Διοικητού της οχυρωμένης τοποθεσίας των Ιωαννίνων, συνεφωνήθησαν τα εξής: Η οχυρωμένη τοποθεσία των Ιωαννίνων παραδίδεται εις τον Ελληνικόν Στρατόν. Τα στρατεύματα άτινα ευρίσκονται σήμερον εις την οχυρωμένην τοποθεσίαν παραδίδονται ως αιχμάλωτοι πολέμου. Από το υλικόν πολέμου, όπλα, σπηλιάι και ίπποι, ανίκοντα εις τον στρατόν, θα παραδοθώσιν εις τον Ελληνικόν Στρατόν εις οίαν κατάστασιν ευρίσκονται σήμερον. Πάντες οι αξιωματικοί, στρατώται τραυματίαι και ασθενείς υπαχθίσιονται εις τον νόμον του πολέμου. Βεχάπ Βένης, Ιω. Μεταξάς, Ξεν. Στρατηγός».

Η είσοδος του Κωνσταντίνου

Το πρώι της 21ης Φεβρουαρίου πραγματοποιήθηκε η επίσημη είσοδος του αρχιστράτηγου Κωνσταντίνου στα Ιωάννινα, τα οποία έπειτα από 483 χρόνια ήταν πλέον ελεύθερα. Ο Σουρής έσπευδε να γιορτάσει το γεγονός με τον δικό του τρόπο: «Τα πήραμε τα Γιάννινα / μάτια πολλά το λένε / όπου γελούν και κλαίνε / Το λεν' πουλιά του Γρεβενού / κι απόνια του Μετσόβου / που τα 'χε διώξει παγωνιά / κι ανατριχίλα φόβου/

Το λένε κτύποι και βρονταίς, / το λένε και καμπάνες, / το λένε και χαρούμεναις και μαυροφόρες μάνναις. Αυθόρυμπτα οι χιλιάδες λαού που ξεχύθηκαν στους δρόμους των Αθηνών κατέληπναν στη μπρόπολη. Αφού τελέστηκε διοξολογία, αναγνώστηκε και το δημόσιο ψήφισμα του Δήμου Αθηναίων. Σπάνια επικράτησε τέτοια πουσχία για να ακούσουν όλοι τα λόγια του Αρχιεπίσκοπου και του δημάρχου των Αθηνών που μνημόνευαν τα παλικάρια που χάθηκαν και εκείνα που τραυματίστηκαν: «Φωνάξετε σε μνήματα παιδιών νεοσκαρρένα / πως πήραμε τα Γιάννινα τα κοσμοξακουσμένα».

Τραγούδι στον Ρωμπό

Ο Γ. ΣΟΥΡΗΣ (ΣΥΡΑ 1853 - Ν. ΦΑΛΗΡΟ 1919), κορυφαίος σατιρικός δημοσιογράφος-ποιητής της νεοτερης Ελλάδας, τραγουδά στον μαγικό «ΡΩΜΗΟ» του -μακροβιότερη πολιτικοσατιρική εφημερίδα στην ιστορία του ελληνικού Τύπου- και την ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΩΣΗ ΤΩΝ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ. Εικοστή του Φλεβάρη και τρίτη, νέας νίκας καθένας κρύπτει. Πρόκειται για μία από τις πιο εμπνευσμένες στιγμές του «βάρδου της Ρωμοσύνης».

Τα πήραμε τα Γιάννινα / μάτια πολλά το λένε / όπου γελούν και κλαίνε /

Το λεν' πουλιά του Γρεβενού / κι απόνια του Μετσόβου / που τα 'χε διώξει παγωνιά / κι ανατριχίλα φόβου/

Το λένε κτύποι και βρονταίς, / το λένε και καμπάνες, / το λένε και χαρούμεναις και μαυροφόρες μάνναις/

Το λένε και Γιαννιώποις/ που ζήσαν χρόνια Βόγγου, / το λένε και Σουλιώποις/ στις ράχες του Ζαλόγγου/

Τρία γραμματόσημα, λεύκωμα και συλλεκτικός φάκελος από Ε.Λ.Τ.Α.

ΣΤΗΝ ΕΚΔΟΣΗ μιας αναμνηστικής σειράς γραμματοσήμων, συλλεκτικού φακέλου και λευκώματος 120 σελίδων προχώρησαν τα Ελληνικά Ταχυδρομεία (Ε.Λ.Τ.Α.) με αφορμή τη συμπλήρωση 100 ετών από την απελευθέρωση των Ιωαννίνων. Σε ένδειξη τιμής για τους Ελληνες στρατιώτες που, έπειτα από αγώνες πολλών μηνών, κατάφεραν να εισέλθουν στην πόλη στις 21 Φεβρουαρίου 1913, τα Ε.Λ.Τ.Α. εξέδωσαν μία σειρά τριών συλλεκτικών γραμματοσήμων, που θα διατίθενται στα ταχυδρομεία ως τις 20 Φεβρουαρίου 2014.

Πρόκειται για γραμματόσημα 38x38 χιλιοστών, σε φύλλα των 25 τεμαχίων, που απεικονίζουν τις παραστάσεις «Ηπειρώτισσες στον Αγώνα», «Εξόρμηση» και «Σκηνή Μάχης» και πωλούνται προς 0,03 ευρώ, 0,55 ευρώ και 0,62 ευρώ (ανά τεμάχιο) αντίστοιχα. Διατίθενται επίσης εικονογραφημένος φάκελος «Πρώτης Ημέρας Κυκλοφορίας», ειδικός αναμνηστικός φάκελος με επετειακό μετάλλιο που κατασκευάστηκε από το Ιδρυμα Εκπύπωσης Τραπέζογραμματών και Αξιών (Ι.Ε.Τ.Α) της Τραπέζης της Ελλάδος, αλλά και συλλεκτικό λεύκωμα με τίτλο ««Εκ θριάμβου δικαιώσις - 100 χρόνια από την Απελευθέρωση των Ιωαννίνων».

Το λεύκωμα αναφέρεται στις επιχειρήσεις του Ελληνικού Στρατού στην Ηπειρο κατά τους Βαλκανικούς Πολέμους (1912-1913) και περιλαμβάνει φύλλο τεσσάρων γραμματοσήμων και εικονογραφημένο φάκελο με ειδική αναμνηστική σφραγίδα. Οι φάκελοι και το λεύκωμα θα πωλούνται στα ταχυδρομεία μέχρι εξαντλήσεως των αποθεμάτων, με εξαίρεση τους φακέλους «Πρώτης Ημέρας Κυκλοφορίας», που θα αποσυρθούν στις 20 Φεβρουαρίου 2014. Ως το τέλος του έτους τα Ε.Λ.Τ.Α. θα εκδώσουν άλλες δύο αναμνηστικές σειρές γραμματοσήμων με θέμα τα 100 χρόνια από την ενωμάτωση του Αγίου Όρους με την Ελλάδα και τα 100 χρόνια από την ένωση της Κρήτης με την υπόλοιπη χώρα. Οι δύο σειρές αναμένεται να κυκλοφορήσουν τον Οκτώβριο και τον Δεκέμβριο του 2013, αντίστοιχα.

Γερ. Κόντος

Τα γραμματόσημα (πάνω), το λεύκωμα (κάτω αριστερά) και ο συλλεκτικός φάκελος των Ε.Λ.Τ.Α για την επέτειο των 100 χρόνων από την απελευθέρωση των Ιωαννίνων

Το πρώτο ελληνικό γραμματόσημο έγινε συγκρότημα διαμερισμάτων στη Μελβούρνη

Το πρώτο ελληνικό γραμματόσημο, το οποίο κυκλοφόρησε το 1861 από τα Ελληνικά Ταχυδρομεία και απεικόνιζε την κεφαλή του Ερμή, του ταχυδρόμου των θεών, έγινε... κτίριο στη Μελβούρνη το 2013!

Πρόκειται για έργο που υλοποίησε ο ομογενής Εμανουέλ Τζιόρτζιο με τη συνεργασία του Έλληνα αρχιτέκτονα Γιώργου Μεταξά, έπειτα από ιδέα της συζύγου του πρώτου, Στέλλας.

Όλα άρχισαν όταν το ζεύγος αγόρασε ένα παλιό ταχυδρομείο στην οδό Ντάν-

τις του 'Αλμπερτ Πάρκ στη Μελβούρνη και αποφάσισαν να το ανακαινίσουν και να το μετατρέψουν σε συγκρότημα κατοικιών και καταστημάτων. Τότε, η Στέλλα Τζιόρτζιο πρότεινε να συνδυαστεί το ταχυδρομείο με τον Ερμή. Στο πλαίσιο αυτό, η καλλιτέχνης Κέιτ Σπένσερ προχώρησε σε έρευνες ώστε να υλοποιήσει το εγχείρημα και τελικά κατέψυγε στο πρώτο ελληνικό γραμματόσημο.

«Το εγχείρημα ήταν δύσκολο και δαπανηρό. Ένας από τους λόγους είναι πως το παλιό ταχυδρομείο είναι διατη-

ρητέο κτίριο και δεν μπορούσαμε να κάνουμε πολλές αλλαγές», είπε ο Τζιόρτζιο.

Μετά από τέσσερα χρόνια διαβούλεύσεων με τον τοπικό δήμο, εξασφαλίστηκε η άδεια και δημιουργήθηκε το συγκρότημα «Ερμής» με το γραμματόσημο να δεσπόζει στην πρόσοψή του και να αποτελεί αξιοθέατο. Το συγκρότημα διαθέτει αρκετά διαμερίσματα, με το πιο φτηνό να κοστίζει γύρω στις 700.000 δολάρια.

Θανάσης Μανδραβέλλος

ΟΠΑΠ και ΔΕΠΑ-ΔΕΣΦΑ «κλειδί» για τα

Τις επόμενες μέρες οι προκηρύξεις για ΕΥΑΘ, Ιππόδρομο, αεροδρόμια και λιμάνια

Mε το όπλο παρά πόδα προκειμένου να προχωρήσουν οι αποκρατικοποιήσεις στις προκαθορισμένες ημερομηνίες για το 2013 βρίσκεται πλέον η διοίκηση του Ταμείου Αποκρατικοποιήσεων. Μετά τις καθυστερήσεις του 2012 εξαπτίας των δύο εκλογικών αναμετρήσεων, του αυξημένου κινδύνου εξόδου της χώρας από το ευρώ και κομματικών εμποδίων, η νέα διοίκηση υπό τους κυρίους Τάκη Αθανασόπουλο και Γιάννη Εμίρη θέλει τα τελειώσουν στους χρόνους που έχουν επιλεγεί (με τη δέσουσα όμως προσοχή) όλα τα μεγάλα projects, μεταξύ των οποίων αυτά των ΔΕΠΑ-ΔΕΣΦΑ, ο ΟΠΑΠ, ο Ιππόδρομος, η ΕΥΑΘ, η ΛΑΡΚΟ, τα αεροδρόμια, τα λιμάνια, οι μαρίνες κ.ά. Συνολικά πρόκειται για 30 projects που εκτιμάται ότι μπορεί να αποφέρουν έως 5 δισ. ευρώ τα

ΤΟΥ

ΓΙΩΡΓΟΥ Ι. ΔΗΜΗΤΡΟΜΑΝΩΛΑΚΗ

επόμενα χρόνια. Επιπρόσθετα, η αλλαγή πλεύσης του κρατιδίου του Κατάρ στον διαγωνισμό για το Ελληνικό θεωρείται μείζονος σημασίας για τα αφεντικά του Ταμείου.

Σύμφωνα με τον επίσημο προγραμματισμό, μέχρι το

τέλος του επόμενου έτους επιδιώκεται να έχουν ολοκληρωθεί όλες οι πιθανήσεις κρατικών επιχειρήσεων (ΟΠΑΠ, ΕΥΑΘ, ΔΕΠΑ, ΔΕΣΦΑ, ΛΑΡΚΟ κ.λπ.) και υποδομών (αεροδρόμια, λιμάνια, αυτοκινητόδρομοι κ.ά.), αποφέροντας

περίπου 5 δισ. Σύμφωνα με τον διευθύνοντα σύμβουλο του Ταμείου κ. Εμίρη, «οι πιο κρίσιμες αποκρατικοποιήσεις είναι των ΟΠΑΠ και των ΔΕΠΑ-ΔΕΣΦΑ». Οπως εξηγεί ο ίδιος, «ο στόχος που έχει τεθεί για το 2013 είναι 2,5 δισ. ευρώ. Οι αποκρατικοποιήσεις των ΔΕΠΑ-ΔΕΣΦΑ και του ΟΠΑΠ μπορούν να αποφέρουν το 100% του στόχου για το 2013 και περίπου το 25% του στόχου των εσόδων που έχει τεθεί για το διάστημα μέχρι το 2016».

Για τη ΔΕΠΑ και τη ΔΕΣΦΑ πηγέστου Ταμείου επισημαίνουν ότι μέχρι τα μέσα Απριλίου αναμένεται να κατατεθούν οι δεσμευτικές προσφορές, οι οποίες και θα αξιολογηθούν έτσι ώστε το αργότερο σε 3-4 μήνες να έχει ολοκληρωθεί η πώληση των δύο εταιρειών.

Σήμερα η διοίκηση του Ταμείου τρέχει οικτώ αποκρα-

2,5 δισ. από τις αποκρατικοποιήσεις

τικοποιήσεις, εκ των οποίων οι έξι αφορούν αξιοποιήσεις της δημόσιας ακίνητης περιουσίας (π.χ. Αφάντου, Ελληνικό, ακίνητα εξωτερικού, Ξενία Χαλκιδικής, «Αστέρας» Βουλιαργένης και χώροι εμπορικής υποστήριξης). Επίσης αναμένεται να προκρυχθούν μέσα στις επόμενες ημέρες η ΕΥΑΘ, ο Ιππόδρομος τα αεροδρόμια και τα λιμάνια.

Ξεχωριστή περίπτωση θα αποτελέσει το αεροδρόμιο του Ηρακλείου, καθώς εκτός απρόσπου θα παραχωριθεί σε όποια εταιρεία αναλάβει να κατασκευάσει το νέο αεροδρόμιο στο Καστέλι στην Κρήτη. Η ακίνητη περιουσία του Δημοσίου μέχρι τώρα ήταν μια υπόθεση εξαιρετικά πολύπλοκη, καθώς οι τίτλοι ιδιοκτησίας ήταν... χαμένοι στο Δημόσιο, ενώ μεγάλες

εκτάσεις έχουν καταπατηθεί. Επιπρόσθετα δεν υπήρχαν μηχανισμοί αξιοποίησης, ενώ υπάρχουν κτίρια του Δημοσίου τα οποία δεν υπάρχουν καν στα χαρτιά. Για παράδειγμα, το κτίριο του υπουργείου Δημόσιας Τάξης στη Λεωφόρο Κατεχάκη, το οποίο κτίστηκε επί κούντας, είναι «φάντασμα» καθώς δεν υπάρχουν ούτε καντα σχέδιά του!

Σε κάθε περίπτωση, το Ταμείο κατάφερε να διασφαλίσει μέχρι τώρα έσοδα ύψους 100 εκατ. ευρώ, ενώ άλλα 40 εκατ. ευρώ εκτιμάται ότι θα εισέλθουν με την πώληση των έξι ακινήτων (κυρίως πρεσβείες) στο εξωτερικό. Η αξιοποίηση της έκτασης στην Αφάντου, της Ξενία στο Παλιούρι Αττικής, η πώληση των χώρων Εμπορικής Εκμετάλλευσης (ΧΕΥ), καθώς και

άλλες αξιοποιήσεις τουριστικών μονάδων («Αστέρας» Βουλιαργένης, Ξενία κ.ά.), ή σημαντικών ακινήτων, όπως του πρώην Βασιλικού Κτήματος Τατσού, του Πρασονιστού στη Ρόδο κ.ά. μπορούν να διασφαλίσουν σημαντικά έσοδα σε σύντομο χρονικό διάστημα.

Η πώληση του δικαιώματος αξιοποίησης της Καστέλης στην Κέρκυρα απέφερε στο ΤΑΙΠΕΔ 23 εκατ. ευρώ, ενώ ο ιδιώτης θα πρέπει να επενδύσει επιπλέον 75 εκατ. ευρώ για την αξιοποίηση του ακινήτου. Η πώληση του δικαιώματος αξιοποίησης του IBC θα φέρει πρόσθετες επενδύσεις 20 εκατ. ευρώ για τη δημιουργία του Ολυμπιακού Μουσείου.

Κρίσιμη αποκρατικοποίηση θεωρείται και ο ΟΔΙΕ. Το Δημόσιο θα κρατήσει στην

ιδιοκτησία του την έκταση, αλλά θα παραχωρήσει τα δικαιώματα διοργάνωσης των ιπποδρομιών - υπάρχει ενδιαφέρον από τη γαλλική εταιρεία Pari Mutuel Urbanain.

Το ΤΑΙΠΕΔ φέρεται να έχει διασφαλισμένα έσοδα για την επόμενη 10ετία ύψους 2,5 δισ. ευρώ, εκ των οποίων περίπου 1,5 δισ. ευρώ έχει ήδη καταβληθεί. Τα περισσότερα από τα έσοδα που έχουν εισπραχθεί, όμως, προέρχονται από τις τρεις συμβάσεις παραχώρησης που έχει υπογράψει το Ταμείο με τον ΟΠΑΠ, ύψους τηρίπου 1,2 δισ. ευρώ. Τα υπόλοιπα 300 εκατ. ευρώ προέρχονται από τις ανανεώσεις συνοδητών που αξιοποιούν οι εταιρείες κινητής τηλεφωνίας, οι άδειες των οποίων έληξαν τον περασμένο Σεπτέμβριο.

Μεσάζοντας για τα γαλλικά μονοπώλια ο Ολάντ

**Ποιοι είναι και τι διεκδικούν οι επιχειρηματικοί όμιλοι τους οποίους
εκπροσώπησε κατά την πρόσφατη επίσκεψη στην Αθήνα**

Nέα πεδία για να επενδύσουν τα συσσωρευμένα κεφάλαιά τους τα γαλλικά μονοπώλια και να διασφαλιστούν ταυτόχρονα οι όροι για συμπράξεις με ντόπιους επιχειρηματικούς ομίλους, βρέθηκαν στο επίκεντρο των συζητήσεων του πρωθυπουργού Αντ. Σαμαρά με τον Γάλλο πρόεδρο Φρ. Ολάντ, στη διάρκεια της σύντομης επίσκεψης του τελευταίου στην Αθήνα, την περασμένη Τρίτη.

Το γαλλικό ενδιαφέρον εστιάζεται ιδιαίτερα στους τομείς των κοιτασμάτων Φυσικού Αερίου, της Ενέργειας, των Κατασκευών, των Μεταφορών, της Αμυνας, της διαχείρισης Υδάτινων πόρων, του Τουρισμού (υπεγράφη και σχετική συμφωνία), της Υγείας (σχεδιάζεται υπογραφή συμφωνίας). Τον Φρανσουά Ολάντ συνόδευσε στην Ελλάδα ομάδα 120 επιχειρηματιών, ενώ μαζί με τον Αντώνη Σαμαρά συμμετείχαν σε συνάντηση Γάλλων και Ελλήνων επιχειρηματιών.

«Από τη στιγμή που θα ξεκινήσουν οι διαγωνισμοί για τις αποκρατικοποίησεις οι γαλλικές επιχειρήσεις θα είναι παρούσες», δήλωσε χαρακτηριστικά ο Φρ. Ολάντ, απαντώντας στις προσκλήσεις του Αντ. Σαμαρά στα γαλλικά μονοπώλια να εκμεταλλευτούν τις «επενδυτικές ευκαιρίες για στενότερη οικονομική συνεργασία» με την Ελλάδα, αξιοποιώντας την ισοπέδωση μισθών και δικαιωμάτων στην Ελλάδα, τη γενικευμένη εκποίηση του δημόσιου πλούτου.

Σήμερα παρουσιάζουμε μερικούς από τους τομείς που γαλλικά μονοπώλια, αυτοτελώς είνται σε συνεργασία με ελληνικούς επιχειρηματικούς ομίλους, θέλουν να επενδύσουν συσσωρευμένα κεφάλαια, αξιοποιώντας κυρίως το πρόγραμμα των ιδιωτικοποίησεων και με σόχο να αποκομίσουν νέα υπερκέρδη από την εκμετάλλευσή τους.

Κοιτάσματα Φυσικού Αερίου: Η μεγάλη γαλλική πετρελαϊκή εταιρεία TOTAL έχει εκδηλώσει ενδιαφέρον για την εκμετάλλευση των κοιτασμάτων φυσικού αερίου και πετρελαίου της Ελλάδας (σε Ιόνιο, Αιγαίο και Κρήτη). Το γαλλικό μονοπώλιο είναι επίσης βασικός μέτοχος στο κοιτασμάτων φυσικού αερίου του Αζερμπαϊτζάν «Σαχ Ντενίζ 2». Από το συγκεκριμένο κοίτασμα και μέσω του αγωγού «TAP» (αν κατασκευαστεί, το μεγαλύτερο τμήμα του θα περνάει από την Ελλάδα), η TOTAL φιλοδοξεί να αποκομίσει κέρδη από την πώληση φυσικού αερίου στην Ευρώπη. Η γαλλική εταιρεία πήρε από την κυπριακή κυβέρνηση τα δικαιώματα για διερευνητικές γεωτρήσεις στα οικόπεδα 10 και 11, προκειμένου να προχωρήσει το 2014 σε εξορύξεις για φυσικό αέριο και για τον εντοπισμό κοιτασμάτων πετρελαιού.

Επίσης, το 2010, η γαλλική εταιρεία EDF υπέγραψε συμφωνία με τη ρωσική εταιρεία «Gazprom» ώστε η πρώτη να λάβει μέρος στο ρωσικό αγωγό φυσικού αερίου «South Stream», που δρομολογείται να περάσει από την Ελλάδα. Σύμφωνα με πληροφορίες, η EDF ενδιαφέρεται να συμμετέχει και στις διαδικασίες για την εξαγορά της ΔΕΠΑ, μέσω της ιταλικής «Edison», που την ελέγχει πλειοψηφικά και η οποία θα αναζητήσει συμμαχία με ένα εκ των πέντε σχημάτων που έχουν ήδη προκριθεί στην τελική φάση του διαγωνισμού (δυο ρώσικα μονοπωλίων, ένα αζερικό, ένα τσέχικο και η κοινοπραξία Βαρδινογιάννη - Μυτιληναίου).

Εξοπλισμοί: Η ελληνική κυβέρνηση αποδέχτηκε την απόκτηση δύο γαλλικών φρεγατών τύπου «Fremm» με τη μέθοδο της μακροχρόνιας ενοικίασης (leasing). Οι φρεγάτες έχουν ήδη κατασκευαστεί από το γαλλικό κρατικό μονοπώλιο DCNS και α-

Μεταξύ άλλων, ο Φρ. Ολάντ μίλησε στην Αθήνα στο επιχειρηματικό συμβούλιο Ελλάδας - Γαλλίας, που κατέληξε σε στενότερη συνεργασία ανάμεσα στον ελληνικό και γαλλικό ΣΕΒ

γοραστεί από τη γαλλική κυβέρνηση. Θυμίζουμε ότι η κυβέρνηση Καραμανλή είχε συμφωνήσει για την αγορά έξι γαλλικών φρεγατών τύπου «Fremm». Τη συμφωνία επαναβεβαίωσε η κυβέρνηση του Παπανδρέου, στη συνάντηση με τον Σαρκοζί στο Παρίσι, το Μάρτη του 2010. Η αγοραπωλησία δεν ολοκληρώθηκε, λόγω των περικοπών της ελληνικής κυβέρνησης στις εξοπλιστικές δαπάνες, μετά την υπογραφή των μνημονίων. Σήμερα η γαλλική κυβέρνηση επιχειρεί να πουλήσει τις δύο φρεγάτες στην Ελλάδα, συνδέοντας την αγορά με την ασφάλεια των ερευνών στην ελληνική AOZ για την εξόρυξη πετρελαίου και αερίου στο Αιγαίο! Ούτε λίγο, ούτε πολύ, η γαλλική κυβέρνηση υποδαυλίζει τα σενάρια της έντασης ανάμεσα σε Ελλάδα και Τουρκία, με αφορμή τον καθορισμό της υφαλοκρηπίδας - AOZ, για να πουλήσει τα όπλα των μονοπωλίων της. Παράλληλα, με τον τρόπο αυτό διασφαλίζει και τις επενδύσεις της TOTAL, στην περίπτωση που αναλάβει τις έρευνες για πετρέλαιο και φυσικό αέριο στο Αιγαίο.

ΕΥΔΑΠ - ΕΥΑΘ: Στους άμεσους στόχους μεγάλων γαλλικών εταιρειών είναι η εξαγορά του δικτύου ύδρευσης της Ελλάδας σε συνεργασία με εγχώριους επιχειρηματικούς ομίλους. Η συγκυβέρνηση έχει αποφασίσει να πουλήσει το 61% (ολόκληρο το ποσόστο που κατέχει το Δημόσιο) της ΕΥΔΑΠ. Ενδιαφέρον για την Εξαγορά της ΕΥΔΑΠ έχει επιδειχθεί ο επιχειρηματικός Γιώργος Μπόμπολας, που επιδιώκει να ξεσφαλίσει τη συνεργασία γαλλικής εταιρείας «Suez». Για την ΕΥΔΑΠ ενδιαφέρεται επίσης η γαλλική εταιρεία «Veolia» που σύμφωνα με πληροφορίες επιδιώκει να συνεργαστεί με τον όμιλο «MIG», του A. Βγενόπουλου. Οι ιδιείς κοινοπραξίες φέρονται να διεκδικούν και την ΕΥΑΘ, με τη γαλλικές εταιρείες συγκαταλέγονται στα ισχυρότερα μονοπώλια του κόσμου στον τομέα του ελέγχου και της διάθεσης μονοπωλίων. Σε κάθε περίπτωση, ο επόμενος ιδιοκτήτης των ΕΥΔΑΠ και ΕΥΑΘ αποκτά το πλεονέκτημα του μονοπωλίου στη διάθεση του νερού, που του δίνει και το «δικαιώμα» να καθορίζει την τιμή του!

από γαλλικές επιχειρήσεις, που ήδη δραστηριοποιούνται στη χώρα. Συγκεκριμένα, ο «Ομίλος Ηρών», που αποτελεί κοινοπραξία του γαλλικού ομίλου «Gaz de France Suez», ο οποίος είναι ο μεγαλύτερος ιδιώτης παραγωγός και προμηθευτής ενέργειας στον κόσμο και του ομίλου «ΓΕΚ Τέρνα» (συμφερόντων Γ. Περιστέρη). Ο συγκεκριμένος όμιλος διαθέτει δύο ιδιόκτητα εργοστάσια παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από φυσικό αέριο που μπορούν να τροφοδοτήσουν έως και 1.000.000 νοικοκυριά. Στις ΑΠΕ επίσης δραστηριοποιείται στην Ελλάδα η γαλλική εταιρεία «Tenesol», η οποία κατασκευάζει φωτοβολταϊκά πάνελ, καθώς και η «EDF-EN Group», που δραστηριοποιείται στην «αιολική ενέργεια» και τα φωτοβολταϊκά έργα. Η γαλλική «GFF Suez» έχει επίσης εκδηλώσει ενδιαφέρον για «συνεργασία» με τη ΔΕΗ, προκειμένου να δραστηριοποιηθούν στις εναλλακτικές πηγές ενέργειας.

Αυτοκινητόδρομοι: Γαλλικές εταιρείες ενδιαφέρονται για τις επιχειρηματικές ευκαιρίες που θα προκύψουν από την ανάθεση συμβάσεων παραχώρησης από το Δημόσιο σε αυτοκινητόδρομους, μεταφορικές υποδομές της χώρας, με φίλτρο τη διαχείριση των δικαιωμάτων της Εγνατίας Οδού. Για την Εγνατία Οδό ενδιαφέρον έχει επιδειξεί ο γαλλικός όμιλος «Vinci», βασικός μέτοχος της κοινοπραξίας «Géfura», που διαχειρίζεται τη ζεύξη Ρίου - Αντίρριου και σήμερα είναι επικεφαλής και του ομίλου «Ολύμπια Οδός» που έχει αναλάβει την κατασκευή του οδικού δικτύου Κόρινθος - Πάτρα - Πύργος - Τσακώνα, ενώ συμμετέχει και στην κοινοπραξία κατασκευής και διαχείρισης του τμήματος Μαλιακός - Κλειδιά.

Αεροδρόμια: Ο γαλλικός κατασκευαστικός όμιλος «Vinci» έχει επίσης εκδηλώσει ενδιαφέρον για την κατασκευή του νέου αεροδρομίου στο Καστέλι της Κρήτης, ενώ ενδιαφέρεται και για την εξαγορά των περιφερειακών αεροδρομίων της χώρας που εποιημένται να παραχωρήσει η κυβέρνηση. Ενδιαφέρον για τα ελληνικά αεροδρόμια έχει εκφράσει και η γαλλική πολυεθνική «Hermes Airports», η οποία έχει και τη διαχείριση του αεροδρομίου της Λάρνακας στην Κύπρο για τα επόμενα 25 χρόνια. Επίσης ενδιαφέρον έχει εκφράσει και η «Airport De Paris» - μεγάλος μονοπωλιακός όμιλος που δραστηριοποιείται στη διαχείριση αεροδρομίων - για να συμμετάσχει στο διαγωνισμό για την παραχώρηση και εκμετάλλευση των 37 περιφερειακών αεροδρομίων της χώρας.

ΕΛΤΑ: Τα γαλλικά ταχυδρομεία «La Post» σύμφωνα με πληροφορίες θα διεκδικήσουν την εξαγορά των ελληνικών ταχυδρομείων και του κερδοφόρου τμήματος των ΕΛΤΑ, όταν η κυβέρνηση ξεκινήσει τη διαδικασία αποκρατικοποίησής τους, σε συνεργασία με την εταιρεία «Φετερώτας Ερμής». Ωστόσο, το αρχικό ενδιαφέρον δεν κατέληξε σε συμφωνία.

ΟΔΙΕ: Για την εξαγορά του ελληνικού ιπποδρόμου και του ιπποδρομικού τζόγου (ΟΔΙΕ) ενδιαφέρεται η γαλλική εταιρεία «PMU», με ετήσιο τζίρο περίπου 9,5 δισ. ευρώ.

Τα γαλλικά μονοπώλια όμως δεν παιζουν μόνα τους στο πλιάτσικο της δημόσιας περιουσίας και των ελληνικών πλουτοπαραγωγικών πηγών.

[απελευθέρωση] Θα διεκδικήσουν την αλληλογραφία του Δημοσίου

Τα ΕΛ.ΤΑ. έρχονται σε αναμέτρηση με τον ανταγωνισμό

Του Φάνη Ζών
fzois@naftemporiki.gr

Στην προκήρυξη ανοικτών διαγωνισμών -πιθανότατα δύο- για τη διακίνηση των ταχυδρομικών αντικειμένων του Δημοσίου, ένα έργο συνολικού ύψους 30 εκατ. ευρώ, θα προχωρήσει το επόμενο διάστημα το ελληνικό Δημόσιο, με τη συνεργασία της Εθνικής Επιτροπής Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων (ΕΕΤΤ).

Οι διαγωνισμοί αναμένεται να προκρυχθούν έως τον Ιούνιο, καθώς πλέον η ταχυδρομική αγορά απέλευθερώνεται πλήρως και το Δημόσιο δεν μπορεί να αναθέτει απευθείας στα ΕΛ.ΤΑ. τη διακίνηση της αλληλογραφίας του.

Οι προδιαγραφές του διαγωνισμού δεν έχουν ακόμη οριστικοποιηθεί, με πιθανότερο τη διεξαγωγή δύο παράλληλων διαγωνισμών-περίπου 15 εκατ. ευρώ ο καθένας, εκ των οποίων ο ένας θα αφορά το υπουργείο Οικονομικών, που έχει πολύ μεγάλο αντικείμενο, και ο άλλος την υπόλοιπη δημόσια διοίκηση. Σύμφωνα με πληροφορίες, ο διάρκεια εκκώρωσης του έργου θα είναι διετής.

Αξίζει να αναφερθεί ότι τα ΕΛ.ΤΑ. που θίγονται από τη διενέργεια του διαγωνισμού, καθώς έως τώρα είχαν μονοπωλιακά το δικαίωμα διακίνησης της αλληλογραφίας των δημόσιων φορέων, έχουν ζητήσει να συμπεριληφθούν στο διαγωνισμό συγχεκριμένες προϋποθέσεις για τις εταιρείες που θα μπορούν να συμμετάσχουν, όπως για παράδειγμα η πυκνότητα του δικτύου, αλλά και η ικανοποίηση μετρητών ποιοτικών δεικτών.

Σύμφωνα με εκτιμήσεις από παράγοντες του κλάδου από τις εταιρείες που δραστηριοποιούνται στην ελληνική αγορά, πλην των ΕΛ.ΤΑ., αναμένεται ότι στο διαγωνισμό θα μπορούν να μετάσχουν ακόμη τρεις το πολύ εταιρείες, οι οποίες έχουν τη δυνατότητα να παρέχουν υπηρεσίες σε όλη τη χώρα.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που περιλαμβάνονται στην τελευταία έκθεση της ΕΕΤΤ για την ταχυ-

δρομική αγορά, οι κυριότεροι πελάτες των ΕΛ.ΤΑ., με ποσοστό 42% είναι επιχειρήσεις παροχής υπηρεσιών (τράπεζες, ΔΕΚΟ, τηλεκοινωνιακοί πάροχοι κ.ά.), ο δημόσιος τομέας με 30%, οι πελάτες λιανικής με 21% και το εμπόριο με τη βιομηχανία με 5% και 2% αντίστοιχα.

Σε κάθε περίπτωση, η ανάθεση στην αλληλογραφία του Δημοσίου σε άλλο πάροχο θα έχει αρνητικά επίδραση στα οικονομικά δεδομένα των Ελληνικών Ταχυδρομείων, τα οποία έχουν ήδη πληγεί σημαντικά, λόγω της οικονομικής κρίσης. Ο κύκλος ερ-

γασιών έχει μειωθεί 40%, από το 2009. Τα έσοδα της μητρικής εταιρείας την προηγούμενη χρονιά ανήλθαν σε 410 εκατ. ευρώ, έναντι 463 εκατ. ευρώ το 2011, ωστόσο η εταιρεία παρέμενε σε κερδοφορία.

Για το 2013, οι εκπτώσεις αναφέρουν διψήφιο ποσοστό μείωσης των πωλήσεων. Εξάλλου, οι υπηρεσίες παραδοσιακού ταχυδρομείου πλήττονται ιδιαίτερα από την κρίση, κάτι που επιβεβιώνεται και στα αποτέλεσμα των ΕΛ.ΤΑ. Αντίθετα, ο κλάδος της διακίνησης δεμάτων κινείται ανοδικά, καθώς ενισχύεται από την αύξηση του πλεκτρονικού εμπορίου.

> Ιδιωτικοποίηση

Το επόμενο διάστημα, αναμένεται να προκρυχθεί ο διαγωνισμός για την ιδιωτικοποίηση των ΕΛ.ΤΑ. Ενδιαφέρον κατά καιρούς έχουν εκδηλώσει τα βελγικά ταχυδρομεία bpost, τα γαλλικά ταχυδρομεία La Poste, τα ολλανδικά ταχυδρομεία TNT Post, ενώ στο παρελθόν είχε εκφραστεί ενδιαφέρον και από τη γερμανική DHL.

Κανονιστικό πλαίσιο

Εξάλλου, η Εθνική Επιτροπή Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων για το 2013, πέραν της προετοιμασίας για τους διαγωνισμούς:

- Θέτει σε εφαρμογή το νέο κανονιστικό πλαίσιο και ολοκληρώνεται η δημιουργία του πλεκτρονικού Μητρώου Ταχυδρομικών Υπηρεσιών, μία ειδική διαδικτυακή εφαρμογή της ΕΕΤΤ που μειώνει τη γραφειοκρατία και διευκολύνει τις συναλλαγές μεταξύ των επιχειρήσεων και της πολιτείας.

- Διερεύνα, σε συνεργασία με την αγορά, θέματα προώθησης του ανταγωνισμού σχετικά με τη διαμόρφωση του πλαισίου λειτουργίας του Φορέα Παροχής Καθολικής Υπηρεσίας και των ιδιωτικών παρόχων. Προχωρά σε μελέτες για την πρόσβαση σε υποδομές και υπηρεσίες του δημόσιου ταχυδρομικού δικτύου.

- Διευρύνει την επίσημη ανάλυση της αγοράς, η οποία παρέκει κάθε χρόνο τα πλέον αξιόπιστα στοιχεία για την ταχυδρομική αγορά στην Ελλάδα. Διεξάγει ποιοτική έρευνα μέσω συνεντεύξεων, τόσο με επιχειρήσεις του ταχυδρομικού κλάδου, όσο και με επιχειρήσεις πελάτες που διενέργουν μαζική χρήση των ταχυδρομικών υπηρεσών, με σκοπό τον εντοπισμό των νέων τάσεων και επιχειρηματικών μοντέλων και την υιοθέτηση των νέων τεχνολογιών.

[SID:7439547]

Το Δημόσιο θα πωλήσει ολόκληρο το ποσοστό που κατέχει στα ΕΛ.ΤΑ. (90%), ενώ άγνωστο παραμένει το τι θα πράξει το Ταχυδρομικό Ταμιευτήριο (κατέχει το 10%).

ΕΛΤΑ Ηπείρου

Την επέτειο των εκατό χρόνων της απελευθέρωσης των Ιωαννίνων τιμούν τα Ελληνικά Ταχυδρομεία, με την έκδοση σειράς γραμματοσήμων και ενός συλλεκτικού πλευκώματος. Στις 120 σελίδες του, με τίτλο «Εκ θριάμβου δικαίωσις - 100 χρόνια από την Απελευθέρωση των Ιωαννίνων», περιγράφεται και αναδεικνύεται η απελευθέρωση των Ιωαννίνων και οι επιχειρήσεις του Ελληνικού Στρατού στην Ηπειρο.

ΔΙΑΦΟΡΑ

Κυκλοφορεῖ από τά 'Ελληνικά Ταχυδρομεία τό Α' Μέρος «100 χρόνια από την άπελευθέρωση τῶν Ιουαννίνων» τῆς Ιγκ Ανανιντσιτζής Σερβίς Γραμματοσήμων 2013-Εθνικό Ιστορικά Γεγονότα 2013. Η Σερβίς θα διλογίζηται μέ την έκδοση του Β' Μέρους «100 χρόνια από την ένσυμετωση του Άγιου Όρους με την Ελλάδα» (3/10/2013) καί του Ι" Μέρους «100 χρόνια από την ένσυμετωση της Κορίτσης μέ την Ελλάδα» (2/12/2013). Επίσης, θα έκδοσούν Εικονογραφημένος Φανέλος Πρώτης Ήμέρας Κυκλοφορίας Είδος: Άνανιντσιτζός Φάνελος μέ Γραμματόσημο καί Μετάλλια καί Κάρτες Prepaid.

Τά μνημονίματα τῶν εκδόσεων «Μεταίχμιο» «Πανδαμόνιο» τοῦ Κ. Αναρίθμου, «Ημαρέτ. Σηή σμα τοῦ ρολογιού» του Γ. Καύτονέου, «Τα παιδιά τοῦ Καΐ» τοῦ Ν. Παναγιωτόπουλου καί «Σκοτεινές ήπια γαρές» τοῦ Άλ. Παναρέηνου πρόσεκτα νά μεταφρασθούν στά Πολονικά καί νά κυκλοφορήσουν στην Πολωνία τό φθινόπωρο τοῦ 2014.